

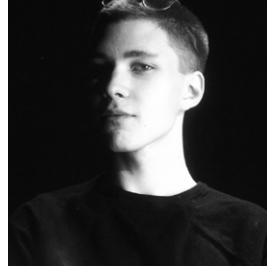
Kynhkynen

2/22 – Kriisi

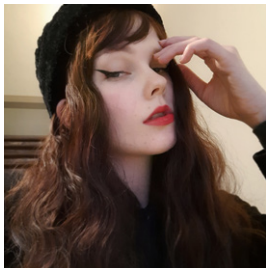
Frida Kriikku
Päätoimittaja

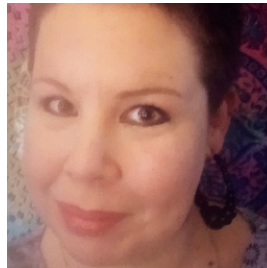
Valtteri Harakka
Taittaja

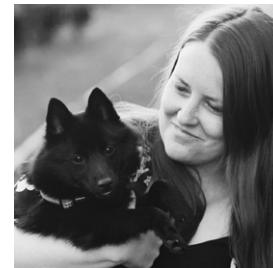
Emmy-Lee Nykvist
Kuvittaja

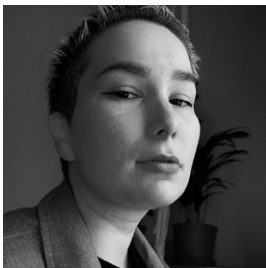
Rosa Grene
Toimittaja

Mari-Helmi Pirhonen
Toimittaja

Anna Jarske-fransas
Toimittaja

Piisu Tuominen
Toimittaja

Lauri Mäenalanen
Toimittaja

Enja Seppänen
Toimittaja

KYYHKYNYNEN

Kyyhkynen on Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistyksen julkaisu vuodesta 1853.

168. vuosikerta

Tämä julkaisu on saanut HYY:n järjestölehtitukea

KYYHKYNYNEN 2/22 – KRIISI

Kuva: John Towner / Unsplash

Kyyhkynen

- 04 Päiväkirjan muotoinen pääkirjoitus
- 05 Puheenjohtajan tervehdys
- 09 Mikä ahdistaa?
- 12 Maailmanhengen kaipuu vapauteen
- 14 Runot

Tule mukaan tekemään Kyyhkystä!

kyyhkynen.tyt.fi/toimijahaku

Hallituksen puheenjohtaja: Oskari Kanerva

Päätoimittaja: Frida Kriikku

Kannen kuva: Ivan Aivazovsky (1860)

Sähköposti: kyyhkynen@tyt.fi

 [TeolKyyhkynen](#)

 [TeolKyyhkynen](#)

 [TeolKyyhkynen](#)

 kyyhkynen.tyt.fi

PÄIVÄKIRJAN MUOTOINEN PÄÄKIRJOITUS

“Mä en ymmärrä miten me kaikki ei vaan tapeta itseämme” totesi eräs ystäväni taannoin. Radiossa toimittaja kävi tyynesti läpi viime aikoina tutuksi tullutta listaa sodan kauheuksista, Putinin mielettömistä lausunnoista, opiskelijoiden (tai koko kansan) mielenterveyden romahduksesta sekä kaikkien jo unohtamasta koronasta. Ystäväni toteamus näyttää näin kirjoitettuna pysäyttävältä – en ole varma kuvaako se yleisesti Weltschmerzin vallassa

olevan opiskelijan mielenmaisemaa, vai ainoastaan sitä, millaisia aamupalakeskusteluja syntyy kun kaksi mielenterveysongelmaista muuttaa yhteen. Helppoa ei joka tapauksessa ole ollut. Ja silti helpompaa kuin niin monella muulla.

Maailmantuskan painaessa täytyy löytää keinoja paeta. Mitä terveempiä, sen parempia. Ja jos ne eivät olekaan terveitä, en silti tuomitse. Itse esimerkiksi en osaa sanoa, oliko

hetken mielijohteesta keittiöksillä leikattu mulletti, opintolainan tuulaaminen luksushotelliin, nuuskaamisen aloittaminen ja täydellinen tyyli muutos toksista pakenemista maailman tilanteesta vai yksinkertaisesti minulle tyypillistä käytöstä. Tai ehkä edellä mainitut olivat juuri niitä paon hetkiä, joiden takia me kaikki “ei vain tapeta itseämme”.

Siinä missä lukeminen on hyvä keino paeta todellisuutta, on kirjoittaminen oiva tapa yrittää jäsenellä sitä. En ole aikoihin kirjoittanut päiväkirjaa, ja huomaankin tästä pääkirjoituksesta rakentuvan “jokseenkin” raskas. Mutta sellaista elämä välillä on, etenkin kriisin keskellä. Joka tapauksessa odotan innolla sitä hetkeä, kun joskus tulevaisuudessa voin matkustaa kirjoitusteni kautta takaisin tähän hetkeen ja huokaista helpotuksesta että se on ohi. Tästä hetkestä kun ei juuri nyt pääse mihinkään. Ehkä pian aurinko paistaa taas. Siihen asti kannustan teitä löytämään ne omat pakokeinonne.

Ja menemään terapiaan.

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Kuvitukset: Emmy-Lee Nykvist

Kädessäsi pitämän lehden teemana on kriisi ja se mielestäni kuvaa yhä maailman tilannetta. Pandemia ei ole vielä täysin ohi ja sen vaikutukset haastavat edelleen järjestötoimintaa. Näiden kahden vuoden aikana on tapahtunut paljon aivovuotoa järjestöissä. Moni ennen aktiivinen on joko muuttanut töiden takia pois tai opiskelee kotipaikkakunnaltaan käsin. Tämän lisäksi sodan uhka Pohjolassa on myös todellinen ensimmäistä kertaa pitkään aikaan.

Tämän rinnalla opiskelijajärjestöjen haasteet tuntuvat varsin mitättömiltä, mutta onneksi niihin on voi vaikuttaa omalla toiminnalla. Aivovuoto, jota järjestötoiminnassa on tapahtunut, on korjattavissa. Kaikki siteet valmistuneisiin, eivät ole kadonneet ja uusi tilanne antaa myös mahdollisuuden luoda sekä muokata perinteitä ja toimintamalleja. Kriisit siis, menevät ohi tai ne voidaan selättää ajan kanssa. Mielestäni se on lohdullista tämän epävarmuuden

keskellä, vaikeat ajat ovat vain osa elämän virtaa eikä niiden alle tarvitse jäädä. Järjestömme on 169. vuotiaan historian aikana kohdannut vastaavia kriisejä aiemminkin ja selvinnyt. Siksi uskon TYTn ja meidän kaikkien selviävän niin Ukrainan sodan vaikutuksista Eurooppaan, kuin koronan jälkimainingeista.

Mukavaa lukuhetkeä vanhimman opiskelijalehden parissa ja aurinkoista nopeasti lähestyvää kesää!

LIITTO TUKEE SINUA OPISKELUSSA JA TYÖSSÄ

www.akiliitot.fi

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET

SUOMEN
TEO
LO
GI
LIITTO

Ammatillista täydennyskoulutusta
seksuaalisuuden ja ihmissuhteiden
kysymyksissä – jo vuodesta 1969

www.sexpo.fi/koulutus

Emma & Elham -nykytanssiteos

Lipunmyynti alkaa 4.5.,
lisätiedot instagram: @emmajaelham

Esitykset:

To 9.6. klo 19 Ensi-ilta
La 11.6. klo 15 & klo 19
Su 12.6. klo 15 & klo 19

Narrin näyttämö, Sörnäisten rantatie 31 00550 Helsinki

Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys

Jäsenenä pääset nauttimaan yhdistyksen tarjoamista eduista: lukemattomista tapahtumista sekä lukuisista kirjoista, joita toimistolla myydään edulliseen jäsenhintaan.

Liity jäseneksi osoitteessa www.tyt.fi/jaseneksi

Getsemane, 1902. Magnus Enckell. Kansallisgalleria (Ei tekijänoikeutta)

MIKÄ AHDISTAA?

Vuoden 2021 viimeiseen Kyyhkyseen kirjoitin katolisesta teologista **Bernhard Weltestä** (1906–1983), joka pyrki kuvaamaan uskonnollisen kokemuksen mahdollisuutta, joka sikiää nihilistisessä kokemuksesta. Hänen ajatuksensa rakentuu sille huomiolle, ettei nykyihminen koe uskonnollisia kokemuksia samalla tavalla kuin esimerkiksi alkukirkon jäsenet – nihilistisyys kuuluu modernin ihmisen peruskokemukseen.¹ Toinen modernin ihmisen peruskokemus, jonka voimme yksilöidä on ahdistus. Tässä tekstissä luon lyhyen katsauksen kahden ajattelijan – **Søren Kierkegaardin** (1819–1855) ja **Martin Heideggerin** (1917–1976) – ajatuksiin ahdistuksesta.

Kierkegaard käsittelee ahdistusta teoksessaan *Ahdistus* (1844), ja toteaa ensinnäkin, että se eroaa pelosta, sillä pelko kohdistuu aina johonkin tiettyyn kohteeseen, kun taas ahdistuksen kohteena on ei-mikään.² *Olemisessa ja ajassa* (1927) myös Heidegger toteaa ahdistuksen eroavan pelosta siinä, että pelko kohdistuu määrättyyn 'maailmansisäiseen olevaan', eli esimerkiksi johonkin uhkaavaan tilanteeseen, mutta ahdistuksen kohde on täysin määrittämätön.³ "Ahdistuksessa ei tiedetä mikä on se, mikä ahdistaa."⁴ Kierkegaardin ja Heideggerin "ei-mikään" ei ole kuitenkaan filosofinen *nihil*, vaan näyttää viittaavan nimenomaan ahdistuksen kohteen

määrittämättömyyteen: "Se on niin lähellä, että se ajaa ahtaalle ja salpaa hengityksen – mutta ei ole missään."⁵ "Ei-mikään" on määrittämätön, koska se liittyy ihmisen vapauteen, aktualisointimattomaan potentiaan. Kierkegaard vertaakin ahdistusta huimaukseen, jota ihminen kokee katsahtaessaan alas "kammottavaan kuiluun", joka viittaa ihmisen mahdollisuuksien rajattomuuteen.⁶ Myös Heideggerin ajattelussa ahdistus tekee täällä ololle (*Dasein*, lue: ihmiselle) näkyväksi sen yksilölliset olemisen mahdollisuudet.⁷

Yleensä ahdistuksesta kuulee puhuttavan ahdistuksena johonkin tiettyyn mahdollisuuteen liittyen – esimerkiksi voidaan puhua ympäristöahdistuksesta, jonka kohteena on ympäristökatastrofin mahdollisuus.⁸ Kierkegaardin ja Heideggerin kuvaama ahdistus näyttää olevan jotain perustavampaa, sillä toisin kuin esimerkiksi ympäristöahdistuksessa, heidän kuvaamansa ahdistus ei kohdistu tiettyyn mahdollisuuteen (ympäristökatastrofi), vaan mahdollisuuksien äärettömään alaan, johon Kierkegaard viittaa "vapauden todellisuutena".⁹ Tätä äärettömien mahdollisuuksien todellisuutta ihminen pyrkii pakoilemaan äärellisen piiriin. Tämä on kuitenkin eräänlaista eskapismia, vapauden todellisuuden edessä vetäytymistä.¹⁰ Kierkegaardin mukaan on kuitenkin toinenkin tie, nimittäin oppia elämään

ahdistuksessa. Tätä tietä hän kuvaa eräänlaisena kouluna, josta valmistunut ihminen "tietää paremmin kuin lapsi aapisen sisällön, että hän ei voi enää elämältä vaatia mitään ja että kaikki kammottava ja tuhoava on lähellä jokaista ihmistä."¹¹ Kierkegaard demonstroi mahdollisuuden kouluttaman ihmisen suhtautumista kertomalla tarinan miehestä, jonka kohtalo – ilman mitään havaittavaa syytä – on surkea. Mahdollisuuksien kouluttama ihminen samaistaa itsensä tähän surkeaan kohtaloon, sillä hän ymmärtää, että sama surkeus voi yhtä lailla osua hänen kohdalleen. Mikään "arkiajattelu" tai mikään maalaisjärjen mittakeppi "minkä Matti Meikäläinen hänelle ojentaa pelastavaksi oljenkorreksi" ei voi häntä auttaa, sillä omien mahdollisuuksiensa näkeminen vie häneltä kyvyn järkeillä.¹² Mahdollisuuksien kauheus saattaa Kierkegaardin mukaan "koulutuksen" alkuvaiheessa johtaa siihen, että ahdistus ymmärretään väärin, kadotukseen johtavana. Tällöin saattaa vaarana olla itsemurha.¹³ Mahdollisuuden koulu vaatiikin uskoa. Uskolla Kierkegaard tarkoittaa tässä yhteydessä "ääretöntä ennakoivaa viisautta".¹⁴ Tällä ymmärrän Kierkegaardin tarkoittavan sitä, että uskossa ihminen asettuu perustavalla tavalla oikeaan suhteeseen itseytensä kanssa: hän näkee oman vapautensa todellisuuden tiedostaen samalla oman riippuvaisuutensa suhteessa Ju-

Aatami (Yö), 1896. Magnus Enckell. Kansallisgalleria (Ei tekijänoikeutta)

malaan.¹⁵ Kierkegaard kehitti näitä teologisia ajatuksia lisää teoksessaan *Kuolemansairaus* (1849).

Sekä Heideggerin että Kierkegaardin ajattelussa ahdistuksella näyttää olevan paljastava rooli: se saa ihmisen näkemään asiat toisin kuin arkiajattelun kautta. Heidegger puhuikin ”lankeamisesta” (*Verfallen*), josta ahdistus pakottaa pois, takaisin kohtaa-

maan omimman (*Eigentlichkeit*) olemisensa mahdollisuuden.¹⁶ Kierkegaard kutsui tätä mahdollisuuksien keskellä elämistä ”seikkailuksi”, johon oikealla tavalla suhtautuvasta tulee ”teodidakti” – Jumalta oppinut, joka ”kulkee kuin tanssien rajallisuuden ahdistusten aloittaessa soittonsa, rajallisuuden oppilaiden menettäessä tällöin ymmärryksensä ja malttinsa.”¹⁷ Bernhard Welte uskoi, että ei-mikään ei ole

merkityksetön tyhjiys, vaan että olemattomuuden pohjattomassa pimeydessä ihmistä odottaa katoamaton valo.¹⁸ Vastaavalla tavalla voimme Kierkegaardia seuraten pyrkiä asettamaan toivomme siihen, että meidän ahdistuksemme ei ole merkityksetöntä ja turhaa, vaan että se kutsuu meitä kohtaamaan omat mahdollisuutemme, ja kasvaamaan niiden keskellä.

Lähteet ja viitteet:

- Ferreira, M. Jamie (2009). *Kierkegaard*. Malden ; Oxford: Wiley-Blackwell.
- Gelven, Michael (1989). *A commentary on Heidegger's being and time*. DeKalb, IL: Northern Illinois University Press.
- Heidegger, Martin (2000) [1927]. *Oleminen ja aika*. Kääntäjä: Reijo Kupiainen. Tampereella: Vastapaino.
- Kierkegaard, Søren (1964) [1844]. *Abdistus*. Kääntäjät: Eila ja Johan Weckroth. Jyväskylä: Gummerus.
- Kierkegaard, Søren (2016) [1849]. *Kuolemansairaus*. Helsinki: Basam Books.
- McCarthy, Vincent (2011). Martin Heidegger: Kierkegaard's Influence Hidden and in Full View. Jon Bartley Stewart (toim.), *Kierkegaard and Existentialism*. Ashgate Publishing, Ltd.
- Pihkala, Panu (2021). Eco-anxiety. C Parker Krieg & Reetta Toivanen (toim.), *Situating Sustainability: A Handbook of Contexts and Concepts*. Helsinki University Press, 119–133.
- Salo, Viljami (2022). *Pimeyden hobto – Welten Olemattomuuden valo*. Kyyhkynen 4/21.
- Welte, Bernhard (2008) [1980]. *Olemattomuuden valo - Uuden uskonnollisen kokemuksen mahdollisuudesta*. Kääntäjät Terhi Kiiskinen & Teemu Sippo. Helsinki: Loki-Kirjat.
1. Ks. Salo 2022. 2. Kierkegaard 1964 [1844], 54–56. 3. Ks. Heidegger 2000 [1927], §30, §40; ks. myös McCarthy 2011, 108. 4. Heidegger 2000 [1927], §40. 5. Ibid. 6. Kierkegaard 1964 [1844], 80–81. 7. Ks. Heidegger 2000 [1927], §40; näin myös Gelven 1989, 117–118. 8. Ympäristöahdistuksesta ks. mm. Pihkala 2021. 9. Kierkegaard 1964 [1844], 55. 10. Ks. myös Kierkegaardin esitys demonisuudesta sulkeutuneisuutena ja tämän suhteesta vapauteen: Kierkegaard 1964 [1844], 154–155. 11. Kierkegaard 1964 [1844], 193. 12. Kierkegaard 1964 [1844], 195–196; näin myös Ferreira 2009, 88–89. 13. Kierkegaard 1964 [1844], 196. 14. Ibid., 194. 15. Ks. mm. Kierkegaard 2016 [1849], 36–37. 16. Ks. Kierkegaard 1964 [1844], 193; Heidegger 2000 [1927], §40. 17. Kierkegaard 1964 [1844], 191, 200. 18. Ks. Welte 2008 [1980], 71; Salo 2022.

LAURI MÄENALANEN

MAAILMANHENGEN KAIPUU VAPAUTEEN

Hegelin näkökulma Ukrainan konfliktiin

24.02.2022. Tuona päivänä heräsimme todellisuuteen, jonka isoisemme ja isoäitiemme sukupolvi on kokenut 1940-luvun taitteessa. Syvä rauhan jakso rikkoutui Euroopassa, kun Venäjä aloitti laajan hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan. Lain ja järjestyksen tilalle tulivat vahvemman oikeus ja varkaus. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö tiivistä sodan alun aiheuttaman hämmennyksen tunnelman oivallisesti seuraavin sanoin: ”Nyt on naamiot riisuttu, vain sodan kylmät kasvot näkyvät.”¹ Nykyihmiselle sota näyttäytyy käsittämättömänä. Kuinka ihmiset sallivat tilanteen, jossa perus- ja ihmisoikeudet hylätään ja ne korvataan vahvemman oikeudella? Kun elämme tässä tilanteessa, tilanne näyttää katoottisena, vaikeasti ymmärrettävissä olevana sekä yksinkertaisen vääränä.

Tarkastelkaamme tilannetta Georg Wilhelm Friedrich Hegelin (1770 – 1831) filosofian valossa. Hegelin filosofiassa korostuu erityisenä historian filosofia, joka antaa työkaluja ymmärtää historian kehitystä ja tämän kautta nykyisyyttä. Hegelin valtava filosofinen perintö kiteytyy maailmanhengen ja dialektiikan käsitteisiin. Hegelin mukaan historian päämääränä on vapaus, joka tapahtuu historiallisen kehityskulun myötä.² Lyhyesti sanottuna Hegel katsoi historian olevan kehitystä, jossa kansat pyrkivät kohti vapautta. Koska Hegel näkee historian kehityksenä, historialliset tapahtumat, kuten sodat ja konfliktit, luovat uusia rakenteita vanhojen rakenteiden tilalle.² Tätä Hegel kutsuu dialektiikaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että Hegel katsoi historian olevan dialektinen tapahtuma-

sarja, jonka päämääränä on hengen vapautuminen.² Maailmanhengen käsite Hegelin filosofiassa on erittäin kompleksinen, joten tyydyn tässä määrittelemään maailmanhengen olemukseksi tai olemisen tavaksi, joka muovautuu historian tapahtumasarjojen myötä sekä ohjaa historiaa. Menemättä sen syvemmin Hegelin valtio-opillisiin ajatuksiin, voimme todeta, että Hegel näki historian toimintana jota ohjaa logiikka ja tietynlainen systemaattinen järjestelmällisyys. Jokaisella historiallisesti merkittävällä tapahtumalla on ollut tietty merkitys nykyisyyden kannalta. Hegel kuitenkin korostaa sitä, että tämä kaikki koskee historiaa sanan varsinaisessa merkityksessä, eli aikaa, joka on jo kulunut.² Kuitenkin hänen historiallisesta dialektiikasta voimme ottaa paljon hyödyllistä ainesta, jotta voisimme hahmottaa nykyisten tapahtumien liittymisen laajempaan kontekstiin – maailmanhengen dialektiikkaan.

En väitä, että Ukrainaa vastaan syttynyt sota olisi järkevä tai sellainen, että tämän seurauksena siirtyisimme historiallisesti korkeammalle tasolle. Tarkoitukseni on osoittaa se, että voimme tarkastella nykyisiä tapahtumia hegeliläisestä näkökulmasta. Dialektinen menetelmä väistämättä sisältää ristiriitoja. Kun kaksi vastakkaisista näkökulmaa kohtaavat, syntyy kahden vastarinnan konflikti. Kun konflikti ratkeaa tavalla tai toisella, dialektiikka on toteutunut ja vanhojen rakenteiden tilalle on rakennettu uudet rakenteet.² Ukrainan sodan tilanteessa kaksi näkökulmaa kohtaavat: oman kotimaan puolustamisen sekä uuden alueen valloittamisen näkökulmat. Näiden näkökulmien kohtaamisesta syntyy sota, joka on konfliktin muoto. Tähän historiamme kuitenkin päättyy

näiltä osin. Se, että mitä Ukrainan sodasta seuraa, on vielä hämärän peitossa. Kun sota loppuu, tulemme tietämään sen seuraukset. Tulemme myöskin oppimaan tästä hetkestä tulevaisuudessa. Kuten Hegel itsekkin on todennut, nykyisen hetken reflektointi historiaan on tuloksetonta, koska hengen dialektiikan tulokset ovat näkyvissä ajassa, joka on jo mennyt.²

Hegel ymmärsi historian kokonaisvaltaisena systeeminä. Sen sijaan, että hän olisi nähnyt historian sarjana erinäisiä tapahtumia sekä sarjana teknistä kehitystä, hän hahmottaa historian ilmiönä, jonka puitteissa ihminen kehittyy kohti vapautta.² Historia ei koostu yksittäisistä tapahtumista. Historia koostuu kokonaisvaltaisesta ymmärryksestä, joka perustuu inhimillisen menneisyyden tuntemiseen. En uskalla tehdä ennustetta siitä, että mitä nykyisestä hetkestä opimme, jos opimme. Mutta siitä olen varma, että nykyinen hetki on osa kohta osa menneisyyttä ja näin osa hengen jalostumista sekä dialektiikkaa, jonka tuloksena kulumme kohti ajan päämäärää – vapautta.²

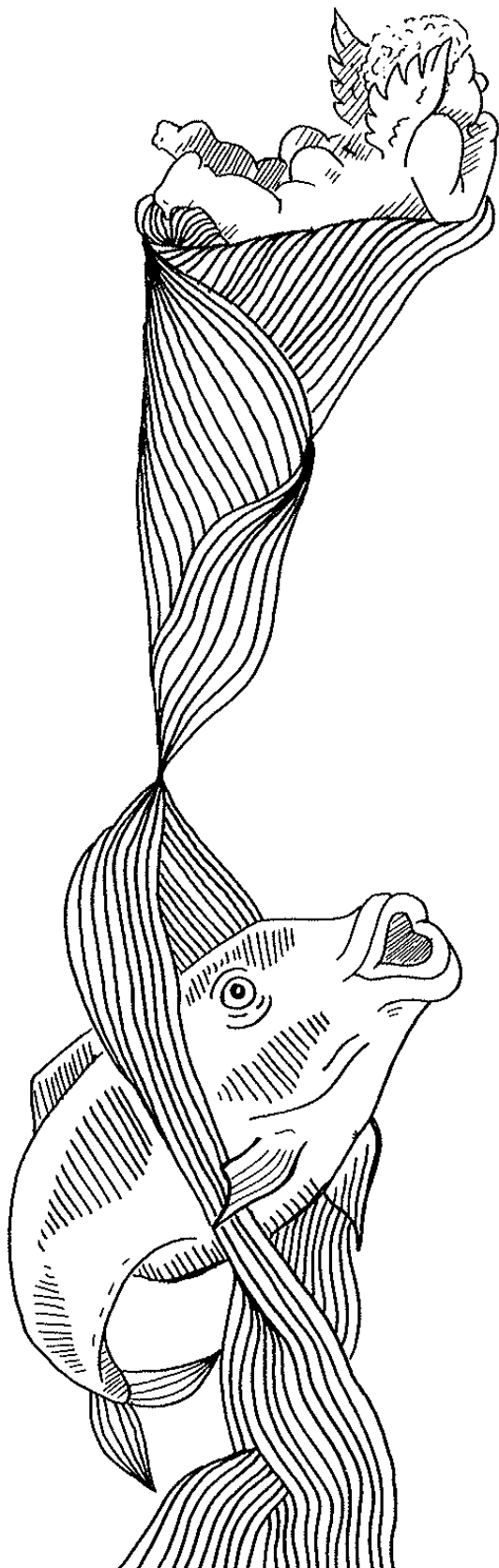
Lähteet ja viittaukset

¹ Yle.fi

² Miettinen 2019.

Miettinen, Timo. (2019). *Historianfilosofia*. Filosofia.fi. <https://filosofia.fi/fi/ensyklopedia/historianfilosofia#Hegel:%20järki%20ja%20dialektiikka%20historian%20voimina>

Yle.fi. (24.02.2022). *Presidentti Sauli Niinistö: ”Nyt naamiot on riisuttu, vain sodan kylmät kasvot näkyvät”*. <https://yle.fi/uutiset/3-12331829>

Joensuu

Mannertuuli hajosi torin kulmaan
sinä makaat jäällä lasinsiruna
Kosiosuden kuopukset ilkosillaan,
varhaislatentit lapset, ohitsesi juoksevat
juoksevat,

juoksevat,

juoksevat,

jättäen kaiken kesken

Aikuiseksi kasvaessaan maalaavat sinua sinisellä
kerros kerrokselta anoen, miksi et äiti etäänny?
lävistä märkä ja kulumista vuoda
muista, kun olit punaiset hiukset ja viinilasin helähdys

Pala palalta kuluttivat aika ja sodat
Sinulle jäi vain marmoritorso
koteihinsa miehet vilahtivat pimeässä kuin rotat
surulliset, suostumusrosvot

Kipinäsi on nyt siellä, laitettu visusti talteen
Ehkä se lämmittää jotain muuta joskus edelleen
Nyt vaihtuvista pelloista heijastuva valo leikkaa kirjan
sivun
sivusta puhkeaa hiirenkorvaa ja keväästä kostuu

Haluatko nähdä: tässä on kuva lapsestasi,
luunsa laulaen ja jalat paljaana lonkkaluihin asti

Enja Seppänen

Joskus hukassa kompassi o
Muista lapeus, kompassio
toteuta toverillinen invokaatio
hoivaa holistisesti kuin kiropraktikko

Jos paksuna paavina pidät kuuriaa
ja frendis murehtii lääkekuuriaa
oot julkkispappi tai Palkkis-Juppi
sullo nakatappi, moras oitis tuppii

Ei oo koiraa karmoihin katsominen
joudutaan turvautuu brahmakäpäälään
ortodoksitisiin lappominen
salli uskomattomaankin räkälään

Tää on ekumeniaa, pohdin vaaran aikaa
Magmalan Maria, hottii laavan taikaa
polttavia tunteita kovan kuoren alta
valkkaa yhteys sijasta huolen ja vallan

@teologiameemit

